

den 7 NOVEMBER.

ROME, den 12 October.

Aanspraak van den Heiligen Vader Paus Pius VII, uitgesproken in het geheim consistorie, op maandag den 26 september 1814 gehouden.

EERWAARDE BROEDERS!

Eindelijk is de zoo gewenschte dag aangebroken, waarop het ons gegeven is u hier weder vergaderd te zien, en er uwe tegenwoordigheid te genieën. Deze geheiligde gewelven binnentredende, waar gij u, op onze uitnoodiging, bevindt, gevoelden wij ons doordrongen met eene zoo levendige aandoe-ning van vaderlijke liefde, met zoo veel blijdschap, dat wij ter naauwernood onze tranen konden weerhouden. Zij zijn dan voorbij, die dagen van bitterheid en rampen. Na zoo vele droefheid, na zoo vele gevaren op den Apostolischen Stoel hersteld, hebben wij met veilig-heid en met waardigheid de teugels der regering van de Heilige Kerk kunnen opnemen; en gij, die ver-strooid, hier en daar verbannen waart, zijt eindelijk, na zoo veel lijdens en tegenspoed ondervonden te heb- ben, met ons hereenigd, en kant vrijelijk, zonder vrees, ons met uwe zorgen en raad bijstaan, in het voorne- men dat wij hebben om de rampen te herstellen, die der Kerk aangedaan zijn. Laten dan de door ons gele- dene ongelukken der vergetelheid gewijd worden; doch kan het mogelijk zijn niet altijd in het geheugen te heb- ben de diepe wonde aan de Kerk toegebracht, over welke de vorst der duisternis, gedurende de laatste ja- ren, zijne gantsche woede schijnt uitgeput te hebben. De lo-gebroken en als door de hel opgegevene godloos- heid, trachte alle de kiemen van christelijke deugden uitterloofen; deze misdadige pogingen zijn niettemin vrugteloos geweest, en wij zelve, die er de getuigen van waren, zouden er een groot aantal bewijzen van kunnen opgeven. Hoe vele voorbeelden van echte godvrucht hebben wij niet met eigen oogen gezien, hoe vele bliken van liefde, van verknochtheid, van kinderlijke gehoorzaamheid en van mildadigheid hebben wij niet ontvangen, toen wij in Frankrijk en in Italie van plaats tot plaats voortgesleept werden; wij durven het zeggen, zij waren zoodanig, dat de schoonste eeu- wen der Kerk er haren roem op hadden kunnen dra- gen. Wij zouden er onzen dank voor betuigen, niet alleen aan de steden en plaatsen waar wij op eene zoo vereerende wijze ontvangen zijn, maar nog aan elk per- soon in het bijzonder. Indien het kort bestek dezer redevoering dit niet belette. Evenwel zullen wij noch Genua, noch Milaan, noch Turin met stilzwijgen voor- bij gaan, van welke Steden de geloovigen in het open- baar, indien zij konden, of in het geheim, indien het hen belet werd, naar Savone sneden om er ons te bezoeken, ons bewijzen van liefde en eerbied te ge- ven, en ons alles aan te bieden wat van hun afhing. Ook zullen wij de inwoners van Savone niet vergeten, wier ijver en genegenheid voor onzen persoon te prij- zenswaardiger zijn, daar onze gevangenschap in die stad strenger en langduriger geweest is. Vooral zullen wij met lof gewagen van Frankrijk, thans zoo gelukkig aan haren wettigen Koning terug gegeven, waar over wij ons met haar verblijden, en waar wij, vooral van de aanzienlijke vrouwen de vereerendste bliken ontvin- gen van eerbied, van goedwilligheid en van eene mild- dadigheid ten onzen opzichte, die zoo ver boven allen lof verheven is, dat, eeniger mate onze gevangenschap vergerende, wij Gode dankte van ons aanschouwers en geruigen van zoo vele deugden te hebben gemaakt; want dus is de aart van den heiligen Godsdienst, dien wij beïden, hoe meerder dezelve aangerand werd, zoo veel te meerder ontwikkelen zich zijne krachten, hoe meerder men hem vernedert, zoo veel te hooger ver- heft hij zich.

Dit voorregt, aan het christendom bijzonder eigen, zoude alieer genoegzaam zijn, om te bewijzen dat het van den Hemel nedergedaald is, want de zwakheid der menschelijke natuur is zoo groot, dat het alleen door een geschenk des Hemels en een Godliken bijstand moog- lijk is, dat zij zich aan de wreedste folteringen bloot- stelt, en gereed is den dood zelfs te ondergaan, voor de zaak van God en voor de regvaardigheid. Van waar toch geloof gij, dat die kalmte van ziel, die moed, die blijdschap zelfs, gekomen is, welke wij gevoelden, toen wij ten prooije aan de woede der vervolging, bal- lingschap, gebrek, gevangenis en alle soorten van an- gsten leden, ware het niet dat wij doorden Hemelschen Vader der barmhartigheid ondersceund en vertroost wer- den? Wie heeft de dapperheid der edelmoedige Span- jaarden opgewekt, wie heeft hen te wapen doen vlie- gen, hun de magt en onverschrokkenheid gegeven, en hun, na hen in talrijke en vreedte gevechten verslagen te hebben, den vijand doen terug drijven, die zich meester van hun grondgebied gemaakt had? Wie heeft den Vorsten ingeblazen, om dat beroemde bondgenoot- schap te sluiten, hetwelk hun het voordeel in de bloe- dige veldslagen gegeven en eindelijk den ondergang van den hovaardigen verhaast, volmaakt heeft, indien het niet God zelve geweest is? Dewijl wij dus, door den wil van God, midden der toelichtingen en het vreug- de gegalm der volkeren, en bijzonder van dat van on- ze Apostolische verblijfplaats, uit den verschrikkelij- ken toestand en uit den staat van elende, waarin wij gedompeld waren, gered zijn, wat blijft er ons dan over, eerwaarde broeders, dan tot Gode onsterflijke dankbetuigingen voor eene zoo groote weldaad optezen- den, en er eeuwig erkentelijk voor te zijn.

Godlijke Maagd, Moeder Gods, aan wier magtige be- scherming wij ons behoud danken, en gij Petrus en Paulus, schitterende sterren der Kerk, door wien den boom des geloofs in deze stad geplant is, en welken gij vruchtbaar hebt gemaakt, door het besproeien van uw bloed; gij zijt het ook die ons in onze tegenspoeden

hebt bijgestaan; wij smeken U den dank aan te nemen, welke wij in de opregtheid onzes harten U daar voor betuigen. Blijft uwe bescherming aan deze stad, die uwe zorgen toevertrouwd is, verleenen, en haar voor altijd waarborgen tegen de hinderlagen en trouwlooze voornemens der boozen. En gij, moedige Martelaren, heilige Silvester en heilige Martinus (*), aan wie, het de Godlijke Barmhartigheid behaagd heeft, niet alleen ons tot opvolgers te maken, maar ook ons te roepen, om gelijk gij voor het geloof te lijden; uw voorbeeld en uwe hulp hebben ons in de gevaren die wij te door- worstelen hadden versterkt. Ontvangt daarvoor de be- tuiging onzer dankbaarheid.

Na ons aan God, de Heilige Maagd en de Heilige Be- schermers dezer Kerk, van de schatting, die wij hen verschuldigd zijn, gekweten te hebben, is het tot U dat wij ons wenden, Doorluchtige Vorsten, welke door uwe wijsheid, uwe magt en uwe wapenen, aan de be- drukke Kerk en aan de gantsche Waereld den vrede- geschonken hebt. De nakomelingschap zal van uwe groo- te daden en van uwen roem gewagen. Voor ons, wij zullen nooit de uitstekende diensten vergeten, die gij ons bewezen hebt, en wij bidden met al de warmte onzes harten U m, door wien de Koningen regeren, U te behoeden, en U een waar, gevestigd en langdurig geluk te doen genieten.

U ook zullen wij den verschuldigten lof geven, aan- zienlijke Mannen en Vrouwen, van zoo uitstekende verdiensten, door wie, in Italie, in deszelfs Eilan- den en in Frankrijk, het doorluchtigste deel van de Roomsche Geestelijkheid, de Vorsten der Kerk, de Bisschoppen en andere Kerkvoogden, die uit hun Vaderland en van hunne zetels verjaagd, van hun- ne inkomsten beroofd, in een woord, met de grootste wreedheid behandeld waren, uit hoofde der getrouw- heid jegens ons en den Heiligen Apostolischen Stoel, met de welwillendste gastvrijheid ontvangen, en met de kieschte oplettendheden bijgestaan zijn. Gij zijt, zonder twijfel, gelukkig, want het is de waarheid die het heeft gezegd; gij zijt gelukkig uwe schatten in den Hemel verzameld te hebben, daar, waar geen roest die bederven, geene wormen die doorknagen. Uwe naam, in de Jaarboeken der Roomsche Kerk geplaatst, zal uwe weldaden tot in de laatste eeuwen getuigen.

Doch daar naar evenredigheid der geschenken ook de verplichtingen vermeerderen, moeten wij met des te meer spoed gereed zijn God te dienen, wij moeten met des te meerder naauwgezetheid onze pligten waarne- men, naar mate wij meerder genade deelachtig worden. Laat onze Godsvrugt dus vuriger, de geur onzer deug- den zagter worden. Wat ons aangaat, onze zorgen voor de Kudde, welke ons toevertrouwd is, zullen onafge- broken en die voor het bestuur der Kerk nog aanhou- dender zijn. Gij weet het; naauwlijks zijn onze kere- nen verbrijzeld, naauwlijks heeft de godloosheid geëin- digd ons te kwellen, naauwlijks zijn wij op onzen Stoel hersteld, of wij hebben ons bezig gehouden met het genezen van de wonden der Kerk. Wij hebben van de Pauselijke Domeinen die vergaderingen der godloos- ten verwijderd, welke niet minder den Troon der Koningen dan onzen Heiligen Godsdienst bedreigen. Wij hebben het Genootschap van Jezus uit zijn asche doen herrij- zen, hetwelk niet minder geschikt is tot voortplanting van den dienst van God, dan om tot het heil der zie- len te werken. Wij hebben voor de Godsdienstigen die geheiligde verblijfplaatsen weder geopend, tegen welke de Vervolger zijn geheele gramschap aangewend had. Wij hebben de Geestelijke Zusters naar hare woningen terug geroepen, waar uit zij door het geweld verjaagd, en, onmedogend, midden in de gevaren der Leuw, ver- worpen waren.

Hoewel wij deze en nog veele andere zaken gedaan hebben, blijven er ons nog meerdere en meerder be- langrijke over. Derhalven bidden wij U, en noodigen U op de dringendste wijze uit, Eerwaarde Broeders, om ons met alle krachten en met al uwen ijver bij te staan, tot het herplanten van den wijnstok des Hee- ren, welken een wild beest verwoest heeft.

Laten wij, ondertusschen, dag en nacht, den Hemel- schen Herder bidden, dat hij onze pogingen zegene, ons de genoegzame krachten, het vertrouwen en het noodige gezag geve bij de Vorsten, opdat onze zorgen vruchten mogen dragen, op dat wij den welvaart zijner Kerk bewerken, en haar in den glans en luister van haar aloude waardigheid mogen herstellen.

FRANKFORT, den 20 October.

Omtrent de viering van het feest, van den 18den de- zer, des nachts, op de naburige bergen, heeft men het volgende bericht:

„Des avonds ten 6 uren, werden de vuren op den Veldberg, den Althing of ouden Koning enz., aange- stoken. Het gantsche gebergte was in eenen digten ne- vel gehuld, en er waide een sterken wind, waardoor de vlammen belet werden zoo hoog te stijgen en zoo sterk te schitteren, als anders zou hebben plaats ge- vonden, en waardoor dus ook de vlam die uitwerking, in de verte, niet doen kon, welke men zich daarvan beloofd had. Men had meermalen de proef genomen, om den Telegraaf, die, nog van den tijd der Fran- (Het vervolg op de kant dezer bladzijde.)

(*) Paus St. Silvester, werd den 8sten Junij in het jaar 536 geheiligd, in de maand november 537 verbannen, en stierf den 20sten Junij 538, van elende in zijne Ballingschap.

Paus St. Martinus, werd den 5den Julij 649 geheiligd, den 19den Junij 653 op bevel van Kei- zer Constans uit Rome opgeligt, en stierf den 16den september 655, als Martelaar.

(Het vervolg op de kant dezer bladzijde.)

Bourbonsche mogendheden (Frankrijk, Spanje en Sici- lie), zich naauw vereenigd houden, en dat inzonder- heid het spaansche hof, omtrent de italiaansche zaken aanspraken te voorschijn heeft gebracht, die als zeer overdreven beschouwd worden.

Volgens het gene de dagbladen van het congresreeds vroeger gemeld hebben, zou de prins, die de werk- zaamheden van hetzelfde bestierd, op eene zekere an- vrage van Frankrijk, hebben te kennen gegeven: „dat „ bijaldien de fransche gevolmagtigden andere oogmet- „ ken hadden, dan vredelevende, of zich wilden aan- „ gen in de betrekkingen, onder de volkeren te vesti- „ gen, die hunne naburen zijn, er aldan paspoorten „ zouden gereed zijn, ten einde zij daarover naar wel „ gevallen konden beschikken.”

HANOVER, den 24 October.

De graaf von Münster, staats- en kabinet-minister van Hanover, heeft, den 17den li., aan den Con- gres van Hanover, heeft, (Het vervolg op bladzijde 1)

bevinden, en het verstrekt den Duitschen, Inzonde- heid den Beieren, tot eer, dat er op dien nieuwen Sterre-Toren, meestal instrumenten van Reichenbachs uitvinding gebruikt worden. Daarop zal het congres te Florence plaats grijpen.

WEENEN, den 21 October.

De jongste voorloopige berigten, omtrent het con- gres zijn, dat ook de Vereenigde Nederlanden, tot een Koningrijk verheven zullen worden, onder den titel van het Koningrijk van België; zullende de Keurvorst van Hessel-Kassel, mede zijnen titel veranderen dien van Groot-Hertog aannemen. Met het ophouden van deze keurvorstelijke waardigheid en die van Hanover, de laatste welke nog in Duitschland overgebleven, en, na het vervallen van het onwettige Koningrijk West- phalen, op nieuw herrezen waren, verdwijnt alzo nu in Duitschland de laatste spoor van een Keizerrijk bij verkiezing.

Men wil tot nog toe bemerkt hebben, dat de drie

redevoering, die alle harten wegleepte, en met een warm gevoel voor Duitschlands vrijheid bezield. Bij het einde dezer aanspraak, riep elk met geestdrift uit: *Vivat de Duitse Aerts!* Thans hief de gantsche me- nier verzameld, en men vond den landstorm uit de na- burige landstroken, op de hoogten bijeen. Op het ogen- blik, dat, te middernacht, de vlam op den Veldberg den hoogsten bergtop in onzen omtrek, hoog omhoog steeg, trad de waardige *Archt* (*) die zich in persoon onder de aanwezigen bevond, voor het heilige vuur, terwijl al het volk zich rondom hem in eenen kring verzamelde, en hield eene krachtige, zielverheffende

Het is opmerklijk, dat er, gelijktijdig met het staats- kundig congres te Weenen, ook een astronomisch con- gres in Italie plaats grijpen zal. Verscheidene der be- roemdste sterrekundigen in Duitschland, reizen naar Genua, om op een Napolitaansch schip, naar Napels te zeilen, en aldaar de inwijding van den Sterre-To- ren, die uit geslepen Lava gemaakt is, bij te wonen. Ook de beroemde *Piazzi*, uit Palermo, zal zich aldaar

schon, op den Veldberg stond, aan te steken, maar de wind liet zulks niet toe, en men was genoodzaakt, denzelfden om te houwen en in het vuur te werpen. Eene talrijke meeninge volks uit den omtrek, had zich hier verzameld, en men vond den landstorm uit de na- burige landstroken, op de hoogten bijeen. Op het ogen- blik, dat, te middernacht, de vlam op den Veldberg den hoogsten bergtop in onzen omtrek, hoog omhoog steeg, trad de waardige *Archt* (*) die zich in persoon onder de aanwezigen bevond, voor het heilige vuur, terwijl al het volk zich rondom hem in eenen kring verzamelde, en hield eene krachtige, zielverheffende

(*) Beroemd wegens zijn patriotschen ijver, en door verscheidene geschriften, op de gebeurtenissen van onze dagen betreklijk, waarvan ook onlangs een in onze taal, onder den titel: *Pitt en Na- polion, of de betrekking van Engeland en Frank- rijk op Europa*, bij *A. Blasse* en Zoon, te Dord- recht is uitgegeven.

ven kunnen worden. Men verwacht, dat onmiddellijk daarna deze concept-wet mede doorgaan zal.

De kanselier van Frankrijk, heeft, ten gevolge van den hem, bij bevelschrift des Konings, van den 23sten dezer, opgedragen last, tot het ten uitvoer leggen der wet van den 21sten bevoens, voor zoo veel de uitgave der dagbladen en periodieke geschriften betreft, bepaald: dat te rekenen van den eersten november eerstkomende, geen dagblad of periodiek geschrift, te Parys zal mogen worden uitgegeven, en in de departementen, te rekenen van den eersten december daaraanvolgenden, ten zij daartoe, de bij het 9de artikel der voorsz. wet omschrevene autorisatie zal worden toegestaan, en die autorisatie zal kunnen worden ingetrokken: voor de dagbladen die dagelijks te Parys zullen uitkomen, door den directeur-generaal der politie, en voor alle de andere dagbladen en periodieke geschriften, welke in het Koninkrijk zullen uitgegeven worden, door den directeur-generaal van den boekhandel.

Men houdt zich, bij voortdurend bezig, met de instructie van het proces, betreffende den diefstal der diamanten van de voormalige Koningin van Westfalen. Dezelve was door een toeval vertrapd: onlangs werd de persoon van *Maubault* benevens een andere beschuldigde, van het hôtel de la Force naar de Conciergerie overgebracht. Toen het rijtuig aan de Alcade van Saint-Jean gekomen was, openden eenige, te dien einde aldaar geplaatste personen, eenslags het portier van de koets. De gerechtsdienaar hield *Maubault* tegen, maar de andere gevangenen ontkwamen. De nasporingen van de politie zijn, eenigen tijd, vruchteloos geweest; eindelijk is de voortvlugtige op nieuw gevat, en, eergisteren, onder eskorte, naar de gevangenis in het Paleis de Justitie overgebracht.

LONDEN, den 28 October.

Er zijn bevelen gegeven, om de regementen militie, die den 21sten dezer hadden moeten afbetaald worden, niet te ontbinden, en het is ook zeker, dat vooreerst de tweede bataillons der linie-troepen in dienst gehouden zullen worden. Dit heeft tot menigere verontwaardiging en geruchten aanleiding gegeven; maar de ware rede schijnt te zijn, de bedenkelijke staat van den oorlog in Amerika.

Met de laatste van lord *Castlereagh* uit Weenen ontvangen dépêches heeft ons gouvernement eene copie ontvangen van de zoo veel gerucht gemaakt hebbende nota, den 4den dezer door den Prins *Talleyrand* ingeleverd. Men is hier in het geheel niet voldaan over dat stuk, en men begrijpt, dat indien Frankrijk de vergoedingen der andere Mogendheden enkel wil aanzien zonder ze te bekrachtigen, dit evenwel is als of het zeide: „Ik ben nu te zwak om er mij tegen te verzetten; maar als ik eens weer op mijn krachten zal zijn, spreken wij elkander nader.”

Wij hebben Amerikaansche nieuwspapieren tot den 21sten september ontvangen, doch dezelve bekeken geen nieuws van aangelang.

Eergister nacht zijn van het bureau van onzen secretaris van staats dépêches naar Portsmouth afgezonden, om zonder verwijl naar Noord-Amerika verzonden te worden.

Men zegt, dat de generaal *sir George Prevost* naar huis geroepen is.

Te Portsmouth zijn bevelen ontvangen, om onmiddellijk, aan boord van oorlog- en transportschepen, 10,000 complete wapenrustingen en eene groote hoeveelheid ammunitie van verschillenden aard in te schepen.

Van Plymouth moet ook onverwijld wederom eene nieuwe expeditie van 3000 man landings-troepen naar Noord-Amerika vertrekken, onder konvooi van the *Vengeur* van 74 stukken.

Thans moet eene expeditie, onder de bevelen van den kolonel *Nicholls*, tegen Louisiana en Florida ageren. Bij deze expeditie moesten zich eene andere onder den kolonel *Woodbine* en 4000 Indianen van onderscheiden stammen, voegen. Men zou in de eerste plaats trachten den Amerikaanschen generaal *Jackson* te verdrijven, en zich meester van Nieuw-Orleans en van de rivier Mississippi te maken.

BRUSSEL, den 29 October.

Bij een besluit van Z. K. H. den Souvereinen Vorst der Vereenigde-Nederlanden, gedagteekend, 's Gravenhage, den 21sten oktober, wordt bepaald, dat, alhoewel de bestaande wetten betreffende de inschrijvingen in den burgerlijken stand, voor zoo veel des noods, geconfirmeerd zijn, echter ieder roomsch-gezinde, welke een huwelijk wil aangaan, gehouden zal wezen, zich van eene verklaring van den pastoor der parochie of van eenen door laatstgemelden deswege geautoriseerden priester te voorzien, waaruit blijkt, dat er geen wettig beletsel tegen de vereeniging der aanstaande echtgenooten bestaat. De beambten bij den burgerlijken stand, zullen de hun bij het wetboek opgelegde functiën niet mogen uitoefenen, dan na het overleggen dezer verklaring, welke aan de door hen op te maken akte zal geannexerd worden.

LEYDEN, den 1 November.

Eindelijk heeft onze stad, gister morgen ten 9 uren, het genoegen mogen smaken van Zijne Doorn. Hoogheid den Heere *Willem Frederik Karel*, jongsten zoon van Zijne Koninklijke Hoogheid, onzen geliefden Souverein, binnen hare muren te ontvangen, om, naar het voorbeeld van Hoogstdezelfs Doornlichtigen Vader, onze alom beroemde Hoog School, door Hoogstdezelfs onsterflijken Voorzaat *Willem den Eersten*, ter belooning van den onbezweken moed van Leijdens burgeren in den jare 1575 gegrondvest, met zijne Hoogte tegenwoordigheid te vereeren.

Zijne Doorn. Hoogheid, in het huis van den heer *van Noort*, op de Bredestraat, voor Hoogstdezelfs verblijf alhier bestemd, aangekomen zijnde, heeft aldaar audiëntie gelieven te verleenen aan de Rechtbank van Eersten Aanleg, den heer Commissaris van het district Leijden, de provisioneele Regeering, de Geestelijkheid der onderscheidene gezindheden; mitsgaders aan de heeren officieren der Schutterij en van het alhier in garnizoen liggend regement kavalerie.

Op den bestemden tijd begaven zich HH. Reetor en Professoren der Hoog School, na vooraf belet te hebben laten vragen, gezamenlijk in plegtgewaad, voorafgegaan door de beide Pedellen, naar de woning van (Het vervolg op de kant dezer bladzijde.)

rijschen en aan de andere te Weenen verzamelde ministers der Mogendheden, de volgende nota overhandigd:

„De ondergeteekende, hanoversche staats- en kabinet-minister, is belast ter kennis van het Oostenrijksche Hof, de volgende verklaring te brengen, wegens den titel, waarmede Z. K. H. de Prins-Regent van Groot-Brittannie en Hanover, den titel van Keurvorst van het Roomsche Rijk meent te moeten verwisselen.

„Daar de Mogendheden, welke deel genomen hebben aan de Parysche vrede, bij het 6de artikel van denzelven, bepaald hebben, dat de staten van Duitschland onafhankelijk en door een federativen band vereenigd zullen zijn, zoo is de titel van Keurvorst des Romeinschen Rijks niet meer overeenkomstig de omstandigheden. Verscheiden der voornaamste Mogendheden hebben van Z. K. H. den Prins-Regent verlangd, dat deze titel veranderd wierd, en te kennen gegeven, dat vele noodige schikkingen voor het toekomstige welzijn van Duitschland zouden gemakkelijk gemaakt worden, wanneer de titel van Koning deszelfs plaats verving. Deze overwegingen hebben Z. K. H. bewogen zijne toestemming hiertoe te geven.

„Daar het huis van Brunswijk Luneburg, een der aanzienlijkste en oudste van Europa is, daar de Hanoversche linie van hetzelfde, sedert eene eeuw, enen der grootste troonen bezit, daar derzelver bezittingen in Duitschland tot de voornaamste Deutsche staten behooren, daar alle de andere Keurvorsten des Rijks, benevens het huis van Wurtemberg, hunne staten tot Koninkrijken hebben verheven, en de Prins-Regent van den rang niet kan afzien, welke Hanover, tot op de ontbinding van het Deutsche Rijk, bekleed heeft, zoo heeft Z. K. H. besloten, terwijl zij, voor hoogstdezelver huis, den keurvorstlijken titel aflegt, bij de tegenwoordige nota, welke de ondergeteekende last heeft aan Z. D. H. den Prins *von Metternich*, te overhandigen, te verklaren, dat zij de provinciën, welke het land van Hanover uitmaken, tot een koninkrijk verheft, en, voor het toekomstige, voor deszelfs heer, den titel van Koning van Hanover aanneemt.

„De band van nauwe vriendschap, welke tusschen Z. K. H. en het Oostenrijksche Hof bestaat, laat geen twijfel over, dat deze verklaring met de gevoelens, overeenkomstig de bovengemelde betrekking, zal aangenomen worden, en dat de titel, welke de Prins-Regent gemeend heeft voor zijn huis in Duitschland te moeten aannemen, erkend zal worden.

„De ondergeteekende neemt, met bijzonder genoegen, deze gelegenheid waar, om Z. K. H. den Prins *von Metternich*, van zijre uitstekende hoogachting te verzekeren.

„Weenen, den 2den oktober 1814.

„(geteekend,) De graaf *VON MÜNSTER*.”

PARYS, den 28 October.

Twee postillons van het gevolg van *Buonaparte*, die hem tot op Elba gevolgd zijn, maar het niet op dat eiland hebben kunnen uithouden, en thans terug gekomen zijn, delen als authentiek mede hetgeen volgt:

„Zijne troepen bedragen ongeveer 1000 man. Zij hebben niets van hunne achterstallige soldij ontvangen, maar men belooft hun prompte betaling voor het gevolg, dit belet hen echter niet om gretig elke gelegenheid aan te grijpen om te deserteren, ten einde een eiland te verlaten, waar zij zich vervelen. *Buonaparte* kent deze hunne gezindheid, en laat nauwkeurig alle vaartuigen, die het eiland naderen of verlaten, bewaken; maar in weerwil dezer voorzorg, ontsnappen er van tijd tot tijd.

„Eene eenige vrouw, de echtgenoot van den generaal *Bertrand*, bevindt zich aan het hof van *Buonaparte*, dat in het geheel uit 40 personen is zamengesteld. Met dat al komen de dames van Porto-Ferrajo dikwijls genoeg hunnen opperheer bezoeken. Hij houdt zich bezig met twee kasteelen te laten bouwen, en de wegen op het eiland, vooral dien tusschen Porto-Ferrajo en Porto-Longono, voor rijtuigen, bruikbaar te maken.”

Men schrijft van Rome, dat de Souverein van Elba, in zeer nederige termen, den Paus verzocht heeft, om de excommunicatie, tegen hem uitgesproken, bij de invasie der kerkelijke staten, in te trekken.

Van den 20sten.

In de kamer der afgevaardigden is gister de concept-wet, betreffende de civiele lijst, bij hoofdelijke stemming doorgestaan en in eene wet veranderd. Van de 189 stemmenden waren er 185 voor en slechts 4 tegen. Bij deze wet worden aan den Koning jaarlijks 25 millioenen, en aan de Prinses en Prinsessen der koninklijke familie 8 millioenen franken toegelegd, te betalen in gelijke termijnen van maand tot maand, mogende onder geen voorwendsel vooruitbetalingen noch ook latere verdeling der gezegde 8 millioenen, welke som even als die voor den Koning onveranderlijk is, tenzij er verandering kwam in het getal der leden van de koninklijke familie, wanneer daarin door eene wet zal voorzien worden. Buiten deze dotatie des Konings en der Prinses en Prinsessen, voegt deze wet der kroon, vrij van lasten, de paleisen en verdere vaste goederen toe, omschreven bij de wet van juni 1798 en bij de senatusconsulten van januarij 1810, mei 1812 en april 1813, alle welke echter noch vervreemd noch bezwaard kunnen worden, en door de kroon moeten worden onderhouden en gemeubield. Alle de in de paleisen des Konings of in zijn garde-meuble zich bevindende kleinnodiën, kunststukken en boekertijen, behooren mede tot de dotatie der kroon, doch daarvan zal behoortlijk inventaris gemaakt, en dubbelden van denzelven, zoo in de kamer der pairs als in die der afgevaardigden, bewaard worden. Alle goederen, welke de Koning buiten dat als bijzonder eigendom verkrijgen mogt, zijn onderworpen aan de zelfde lasten als de goederen van particulieren.

In die zelfde zitting van de kamer der afgevaardigden, zijn de discussiën over de concept-wet, betreffende de teruggaaf der nog onverkochte goederen aan de émigrés, welke discussiën deze geheele week geduurd hebben, eindelijk zoo ver gebracht, dat, alle de sprekers voor en tegen gehoord zijnde, besloten is om den minister van financiën te verzoeken van aanstaanden maandag de vergadering bij te wonen, en zich nader over die concept-wet te laten horen, waardoor het best vele gemaakt bedenkingen weggenomen en nieuwe inligtingen omtrent verschillende punten ge-

Z. D. H., alwaar dezelve aanstonds toezetaren werden, en alwaar de heer *Reetor* aan Z. D. H. in de volgende woorden de welkomsgroete der Akademie aanbragt:

„Doornlichtigste Vorst! De Hoog School van Leijden bied Uwe Hoogheid door mij de bereijning van hare oprekte huld aan. Zij erkent de eer, en het het geluk, welke het *Mar* aandoert, den Zoon van den geachtelijken en geliefden Vorst van Nederlands keur- onder hare burgers te tellen. Zij herinnert zich met dankbaarheid de namen uwer Doornlichtig Voorouders, om langs eene reeks van weldaden op te klimmen tot den grooten naam van hem, die te gelijk de grondvester van Nederlands onafhankelijkheid, en van Leijdens Hoog School was. Zij heeft de verplichtingen, welke de dankbaarheid haar oplet, nooit vergeten. Zij heeft midden in de gevaaren der onderdrukking het vuur levendig gehouden, dat eenijg de herleving van Nederland, onder het Vaderlijk Rector van Oranje moest waarborgen; be-

„hoef ik Uwe Doorn. Hoogheid wel te ontwikkelen, met welke gevoelens wij thans weder een afstammeling van dat zelfde Huis in ons midden zien? Neen! met hartelijke aandoening en oud Hollandsche gulhartigheid, bied ik haar de welkomsgroete van Leijdens Hoog School aan, en zoo onafgebroken liver om het doel der komst van U. D. H. alhier te bevorderen, zoo de inspannende zucht om haar de welmeenendste bewijzen onzer liefde, zoo wel als onze getrouwheid aan de gemene zaak des Vaderlands te geven, genoege zijn, om het ken van den, dan zeker durven wij ons vleien, dat ook U. D. H. zich hare komst in deze stad nimmer beklagen zal.”

Deze aanspraak wierd door Z. D. H. met de hem kenmerkende minzaamheid beantwoord. Hierop werden, na het verrick van HH. Reetor en Professor van de Hoortleeraren, van welke vooraf hing Z. D. H., in onderscheidene vakken van wetenschap gebruik zal

maken, in het bijzonder door den heer *Reetor* aan Z. D. H. voorgesteld, waarna zich de *Trein*, op gelijke wijze als die gekomen was, weder naar de *Senaat-Kamer* begaf.

Des avonds behaagde het Hoogstdezelven ook den Schouwburg met zijne Hoogte tegenwoordigheid te vereeren, en wierd aldaar met de levendigste en herhaal de tojuiching ontrangen, gelijk ook bij Hoogstdezelver terugkomst ten 9 uren. Eene deputatie uit het midden der heeren studenten, die reeds des morgens be- ter hadden jaren vagen, besaande uit twee leden van elke faculteit had daarop de eere bij Zijne Doorn. Hoogheid hun compliment af te leggen, en vervolgens voor het huis eene keurige Serenade te geven, het welk ook daar na van wege de Regeering door de muzikanten der Schutterij insgelijks geschiedde.

De minzaamheid en vriendelijkheid, waar mede de jonge Vorst alle de aanspraken aan Hoogstdezelven gedaan, heeft gelieven te beantwoorden, en de blijken van vergenoeging over alle de betooningen van

blijfschap, verwekten eene algemene geestdrift, welke door een uitbundig gefluit, zoo dikwerf Zijne Hoogte werd geleid; en zonder eenigen den minsten wank zag men niet alleen de Regeeringsleden, Professoren en Studenten, maar ook eene menigte particulieren weddiveren, om de algemene blijfschap door fraaije Illuminatiën, en Vlaggen te betoonen.

LEUWARDEN, den 6 November.

In een onzer Binnenlandsche Digiaden, leest men een uittreksel uit het belangrijk werk van den heer *Hapde*, getiteld: *De Grifflanden der Groote Armée, of Tafel der Hospitelen, geturende den jongsten Veldtoeg van Buonaparte*. Wij meenen onze lezers geen ondienst te doen, dat uittreksel hier te laten volgen: „Openlijke toebereidsen en o-gegraven hebben bevestigd, dat *Buonaparte*, in zine marschen verbinders, of welligt slechts verstoord wegens het gezig (Het vervolg op pag. 3.)

van eenige duizend zieken en gekwetsten, welke zijn leger van Egypte verplicht was, of achter zich na te slepen, of in de handen der vijanden te laten, zich uit wreede alternatief door een zoo wreed middel reddende, dat hetzelfde hem ook daardoor in den rang der barbaarsche dwingelanden plaatst, en zijne nagedachtenis in de jaarboeken der gruweldaden opteekeut: *Hij deed hen met vergift ombrengen.* De gansche wereld weet, dat hij vervolgens deze gruweldad als eene heldhaftige zelfopoffering deed voorkomen, en dat de sjaafsche bende zijner vijanders zuik eene lompe fabel navertelde.

„Het verhaal van eene zoo ijselijke daad doet ons van afgrijzen terug deinzen; doch, wanneer men eenige bijzonderheden verneemt der afschuwelijke mishandelingen en ongehoorde smarten, waarin zoo vele andere slachtoffers zijner wrede heerschzucht, zoo vele zieken, om het leven kwamen, ten gevolge van hunne moeilijke marschen, zijn barbaarsch verzuim van voorzorg, zijne dwaze krijgstogten en de talrijkheid zijner legers, als men hoort van de duizend gekwetsten, van de moorddadige gevechten, of liever bloedigen slagbanken, welke zijner woeste ziel zoo veel genoegen gaven, dan moet men bekennen, dat zij de minst ongelukkige waren, aan wier smarten zijne trouweloosheid het eerst een einde gemaakt heeft, dat zij, welke hij het minst onmenscheijk behandeld heeft, de geene zijn, welke hij met vergift heeft omgebracht; de anderen toch, onbarinhartiglijk in hospitalen gesmeten alwaar zij aan alles gebrek hadden, lagen, lange dagen, in de wreedste smarten en hulpeloosheid te ziel-togen; hunne gebroken ledematen bleven somtijds twee dagen zonder verbonden te worden, of eenigerhande verzachting te ontvangen, ja vonden zelfs geen stroo om op te leggen. Menigwerf werden de rampzalige gekwetsten in eene kar op elkander gesmeten, en aldus over hobbelige wegen, snel naar eenen grooten afstand van het slagveld heen gevoerd, en ontvingen niet eer de smartelijke doch onvermijdelijke hulp der afzetting, dan wanneer het schudden en schokken en de smart de wond doodlijk gemaakt hadden. Dikwijls noodzaakte het opgevolde hospitaal hen, of om nog verder op deze wrede wijze vervoerd te worden, terwijl ieder schrede eene verschrikkelijke vermeerdering van smart aanbragt, of om, zoo als menigmaal gebeurde, in de open lucht op velden, met sneeuw bedekt, nedergelegd te worden, waardoor hunne smarten nog door eene strenge koude verzaard werden, tot dat zij eindelijk in de stuiptrekkingen van wanhoop en woede, den adem uitbleezen.

„Zoo lang de slagvelden verre van ons verwijderd waren; zoo lang de reuschachtige ontwerpen van den tiran, welke de dapperheid der fransche legers aldus misbruikte, met verbazende overwinningen bekroond werden, werden de klagten, zuchten en wanhoop der jammerlijke slachtoffers eener onzinnige heerschzucht door de zeges-kreten en triumf-gezangen verdoofd. Leugenachtige bulletins verminderden derzeiver getal, door zulke vreemde berekeningen, dat men er niet geheel en al door misleid werd, hoewel echter, tot op eenen zeker graad, om dat men niet gelooven kon, dat de onbeschaamdheid zoo verre ging. Eenige uitdrakkingen van belangstelling, omtrent de ongelukkige gekwetsten, welke vrij averegts in die bulletins geworpen waren, deden intusschen gelooven, dat er zorg voor dezelve gedragen werd. Talrijke en lage vijfers, zoo als men er nooit voot de voeten van eenen tiran heeft zien kruipen, verdonkerden de waarheid op dit stuk, even als op alle andere. Doch eindelijk is het oorlogs-tooneel tot ons genaderd. Geene der afgrijselijkheden, welke het na zich sleept heeft men ons kunnen ontveinen of vermommen; de meeste onzer hebben de uitgeplunderde en verdelgde steden, de verbrande dorpen, de verwoeste velden, de met liken en zielogenden bedekte slagvelden, de met vlugrende en radeloze mannen, vrouwen en kinderen vervulde wegen, gezien; zij hebben de rivieren deliiken zien wegspoelen, welke bij gebrek van tijd ten handen om begraven te worden, er bijhoopen in geworpen werden, en eindelijk de smart en wanhoop zich in alle hare gedaanten zien vertoonen. Doch van alle die bejamerenswaardige schouwspelen is er niet een, hetwelk eenen zoo smartelijken indruk op de ziel gemaakt heeft, als dat van het lot der zieken en gekwetsten, stervende te midden der ontberingen en pijnen, in hetgeen men hospitalen noemde, en aan hetwelk de schrijver van dit werkje, met nadruk en naar waarheid, den naam geeft van: *De Grafkullen der Grooten Armee.*

„De andere rampen zijn gewis onafscheidelijk van den oorlog, hoewel zij, onder de heerschappij van een woest opperhoofd, verbaasd toegenomen zijn, maar de ijselijke mishandelingen der zieken en gekwetsten aangedaan, waren eeniglijk te danken aan zijne barbaarschheid, gevoelloosheid en verachting der menschen, zoodra deze voor zijne buitensporige ontwerpen niet meer nuttig konden zijn, en niet meer dan een last voor hem waren. Hoe nader ondertusschen het tooneel des oorlogs bij ons kwam, hoe gemakkelijker het hem zou geweest zijn, aan het oprigten van hospitalen, en vooral aan dit, voor elk soldaat-lievend generaal zoo belangrijk, gedeelte, van het krijgswezen, vaderlijke zorgen aan te wenden, welke de dappere legers, waaraan hij zoo vele roemrijke voordeelen en luisterrijke overwinningen verschuldigd was, verdiend hadden. Sedert lang, had hij vooruit gezien, dat hij genoodzaakt zou worden Dresde te verlaten, en over den Rijn te retireeren. Wat was eenvoudiger en natuurlijker, dan, langs dezen weg, aan de oevers van den Rijn, en zelfs over die rivier, alle die etablissementen aan te leggen, welke voor talrijke legerbenden, die er noodwendig moesten heentrekken, onontbeerlijk zijn? Doch die maatregelen zouden zijnen afrotz hebben doen vermoeden, en dit wilde *Buonaparte* niet; zijne steeds onbeschaamde en leugenachtige bulletins kondigden overwinningen aan, riepen zegespralen uit, schilderden den vijand af, als verdeeld, oneinig, besluiteloos, ter nedergeslagen, en voorspelden gedurig nieuwe veroveringen. Hoe kon hij besluiten, om die dwaze soekerlijen door tegenstrijdige maatregelen te logen-traffen, en zijne eigen radeloosheid te bewijzen, terwijl hij ons die van den vijand wilde diets maken? Aan deze kinderachtige ijdelheid, aan deze belagchelike stijfhoofdigheid heeft het leger een gedeelte zijner tegenspoeden te danken gehad. Magazijnen van vers ingeogst graan, welke men niet wilde achteruit zenden, vielen in de magt van den vijand, de soldaten stierven van honger, terwijl er, iederen dag, op de gewone etensuren, vier prachtige tafels opgedischt werden, de eene in het pa-

leis Marcolini, de tweede te Pirna, de derde te Goerlitz en de vierde te Leipzig, voor hun onmenscheijk opperhoofd, wien men niet durfde vragen, en die ook niet zeide, waar hij ging eten of slapen, hetzij, dat hij zulks niet verkoos, of dat hij, in de besluiteloosheid, welke hij aan anderen verweet, en waarin hij zelf scheen te verkeeren, zulks niet eens wist.

„Dan het warden militaire hospitalen vooral welke dat barbaarsch gebrek van voorzorg, of liever die keere berekening van den hoogmoed, die zijne verering niet wilde erkennen, ondervonden. Te Erfurt, de eerste stad van retraite na den bloedigen slag van Leipzig, werden er zeven hospitalen in vier- en twintig uren opgerigt: „maar,” zegt de heer *Hapde*, die ooggetuigen en een der directeurs van die etablissementen was: „er was geen bouillon, niet een gas wijn, niet een stuk brood, niet eene compress, niet een onse pluksel. *Buonaparte* trekt die stad vlugzigt door. Men stelt hem den jammerlijken toestand der ongelukkige zieken en gekwetsten voor: 6000 franken daags; zegt hij, geef ik hun uit mijn eigen kas” en hij zette het op een galop. Die kas kwam weinig uren daarna, doch men kon aan degene, welke dezelve begeleiden, geen schriftelijk bevel toonen, en dus is er geen stuiver uitgekomen. De ingezetenen van Erfurt, die zelve geene levensmiddelen hadden, konden niets aanbren-gen, en de zieken en gekwetsten bleven van alle hulp ontbloot. „Die rampzaligen!” roept de heer *Hapde* hier uit, „zij schijnen allen van gebrek en honger omgekomen te zijn.”

„Te Mentz was het schouwspel nog veel jammerlijker, om dat er een grooter getal slagtoffers was. Men zag er gekwetsten aankomen, die sedert den slag van Leipzig niet verbonden waren geweest, en welke dus 70 uren afgelegd hadden, alvorens eenige verzachting in hun lijden te vinden; het koud vuur was reeds in hunne wonden. De besmetting en pest kwamen het getal der slagtoffers en het gevaar der zieken wonden vermeerderen. Er stierven 500 menschen daags; hunne lijken bleven lang onbegraven op de straten liggen, en allen die hun de laatste eer bewezen, betaalden het met hun leven; zoo dat men niemand meer vinden kon, welke dezen droevigen en gevaarlijken dienst bewijzen wilde: *zoen werd de Rijn de algemeene grafkuil.*

„Ondertusschen wil men de hospitalen verlichten en de zieken en gekwetsten in een groot getal etablissementen verdeelen; doch even hier door werd hun lot nog veel verschrikkelijker. Er worden wagens besteld; in dezelve worden zij op een gepakt; de gerequireerde en reeds misnoegde voerlieden, moeten, op eenen zekeren afstand, wissel-wagens ontmoeten; zij ontmoeten die niet, en rijden vergramd verder op; eenige uren daarna, doet zich een toren in de verte op, men hoort aankomen zijnde, vindt men er een op die plaats opgerigt; want de rampen des oorlogs hebben noodzakelijk gemaakt, dat alle de provinciën, waar dezelve zijne woede uitgestrekt heeft, er mede vervuld werden; doch hetzelfde is vol. „Nergens is er plaats, de gangen zelve zijn opgevuld, in de stad zijn alle huizen verhuurd en de stallen besproken voor de nieuwe conscripts, welke ter slagbank gevoerd worden. De weg moet, niettegenstaande den nacht en de sneeuw die met groote vlokken nedervalt, vervolgt worden; de voerlieden weigeren zulks, zij worden er toe gedwongen, hunne gramschap wordt hierdoor vermeerderd en wreken zich aan de zieken en gekwetsten. Deze, door zoo vele elende verbittert, geraken in toorn; men scheldt en slaat elkander. De woedende voerlieden geven hunne paarden verdubbelde zweepslagen, en vertrekken met een vollen ren over eenen hobbeligen weg. Ontlede en gebroken armen en beenen worden, door het verschrikkelijk botsen, tegen elkander gestoten en geschud; het gekerm is allejammerlijker, één der schokken is zoo geweldig, dat er twee zieken door op den grond gesmeten worden, drie gekwetsten benijden hun lot, en om een einde aan zulke ongehoorde smarten te maken, werpen zij zich zelve op den grond; de voerlieden, op hunne paarden gezeten, zien en hooren niets van dat alles, en vijf ellendigen blijven, des avonds ten negen uren, op den weg aan zich zelve overgelaten!” Somwijlen lieten de voerlieden alle hunne zieken zonder hulp, in de eene of andere ledige schuur.

„Zoodanig zijn de daadzaken, waarvan de heer *Hapde* getuige is geweest, en die hij, als een getrouw geschiedschrijver, verhaalt; zijn verhaal bevat er vele andere, die niet minder afgrijsselijk zijn, en echter weet ik, dat zijne gevoelige pen geweigerd heeft, de zielgrievendste af te schetsen; en wat konden menschen van hun onmeedoogend en woest opperhoofd verwachten, die, voortaan, nutteloos voor zijne heerschzucht en woede waren, daar men hem zelve, in den slag van Lillau, over soldaten, die, onder zijn oog en voor zijne zaak, gekwetst waren, snel zag heen rijden, en hen vertrappen, en daar zijne ruituigen, zeker op zijn bevel, na den bloedigen slag van Lutzen, in het midden van het hartverscheurend gekerm, het veld des doods doorreden, over verminkte lichamen, „zonder dat het verschrikkelijk gekraak der beenderen en bekkene-len, en het bloed, dat uit de hersenen op zijne pikeurs spatdeden, derzelve moorddadig rennen kon matigen.”

De uitdeling der WEDUW-GELDEN, aan Predikants Weduwen en Wezen, in Vriesland, of derzeiver beoorlijk gelastigden, zal geschieden op DINGSdag den vijftienden NOVEMBER 1814, des morgens van tien tot één uur, in de Kosterije van de Grooten-Kerk, te Leeuwarden.

A. A. D. R. I. A. N. I.,
Præses Deputatorum Syn. Frisia.

De oud luitenant colonel en commandant der onlangs ontbondene nationale gardes in de provincie Vriesland, informeert bij deze, aan alle leden der Vriesche gardes voornoemd, welke gediend hebben in de blokkade voor de vesting Delfzijl, dat, gedurende deze lopende maand november, ten huize van *J. Cats*, Sz., op de Kelders te Leeuwarden, *Maandags*, *Woensdags* en *Zaturdags*, des morgens van tien tot twaalf uren, zal worden gevaceerd, tot uitbetaling der nog achterstallige soldijen, over de maanden JANUARY, FEBRUARY, MAART en APRIL. Omtrent de betaling van de maand MEI, zal de tijd nader bij advertentie in dit blad worden bekend gemaakt.

Wijders worden alle de zoodanigen, welke wegens verblijf in de hospitalen, of anders, niet op de betalingslijsten geplaatst zijn, opgeroepen: om met de be-
(Het vervolg op de kant van deze bladzijde.)

zoo zeer ter neder drukt; verzoekte te gelijk van bris-ven van rouwbeklag verschoond te worden.
SNEEK, J. H. A. N. N. E. S. B. E. R. N. A. R. D. U. S. D. O. B. R. E.
den 5 november 1814.

PRIS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 4 November 1814. f 44 - 0 - 0 Schippers - markt.
GROVE KAAIS. f 22 - 10 - 0 à 29 - 10 - 0.
De prijs der granen was dienstelden dag ter markt aldaar: Middelprijs van het loopen tarwe f 9 - 0 - 0 Middelprijs van het last rogge, 14 f ggi.

PRYS-COURANT VAN EFFECTEN.
Beurs te Amsterdam, den 4 November 1814.
Holland. inschrijv. op het grootb. a. j. p. Cr. 12 a 108
idem 3 23 1/2 a 144
idem 4 3 1/2 a 165
idem 5 17 1/2 a 10
idem 6 23 1/2 a 24
idem 7 23 1/2 a 24
(Het vervolg op pag. 1)

aarde genoeten wordt.
Zonder beklag:ieven in antwoord op deze bekend-making te verwachten, houden wij ons verzekerd van de deelneming onzer goede vrienden, en bijzonder van die geneen, die de overledene gekend hebben.
WYNTJERP,
den 29 oktober
1814.

B. B. R. A. N. D. S. M. A.
F. B. R. A. N. D. S. M. A.,
geboren F. A. B. E. R.

* * Het heeft den Almachtigen God behaagd, na eene zukking van eenige weeken, uit mijn ne aimen weg te rukken, mijne dierbare echtgenootte MARIA ANNA SCHRACKAMP, in den jeugdigen ouderdom van nog geene twee-entwintig jaren, het vierde onzer ge-noeglijksten echtvereeniging. Ik betreut in haar het verlies mijnes grootste geluks, en mijne twee onschul-dige kinderen, de zachtmoedigste en liefdevolste moe-der. Haar met grond in het Rijk der Zaligheid nastrean-der, zoo zal ik teffens mijn pligt bijverven, de band-des Heered te eerbiedigen, die mijn menschelijk hart

Mr. J. E. K. M. A.,
te Leeuwarden,
En A. C. R. O. M. A. R.

* * Ondertrouwd,
FRANKER,
den 6 november
1814.

* * Het was heden avond ongeveer 7 uren, dat wij in de diepere droefheid gedompeld wierden, dat het den Almachtigen behaagde, ons teder geliefd oudst doch-terje EBELIA, een veel belovend kind, na eene korte ongesteldheid van a dagen, door eenen onverwachten en hevigen aanval van stuiptrekkingen, in den ouder-dom van 2 jaren en bijkans 10 weken, van ons weg te nemen.

Met billijke onderwerping aan de schikkingen der altijd wijze Voorzienigheid, zoeken wij troost in de overdenking van de redenep, welke de leer van Jezus-Evangelie ons aan de hand geeft, en welke ons het vertrouwen inboesemd, dat deze onze lieveling, ten opzigt van haar onstoffijk deel, is overgebracht in diege-westen, alwaar een onzijdig veel beter leven, dan op

wijzen hunner gepresterde diensten, of van hun ver-blijf in het hospitaal, zich gedurende deze maand no-vember aan te geven bij den adjudant *N. Orië*, in de St. Jacobstraat te Leeuwarden.

De commandant voornoemd,
HAJJE BEKKERK.

* * Heden verlost van eene welgeschapene dochter,
GEERTRUIDA JACOBA ROORDA, geliefde huisvrouw van
LEEWARDEN, S. J. VAN OVERVELDT.
den 31 oktober 1814.

* * Heden zijn ondertrouwd,
LEEWARDEN, S. VAN GENT, en
den 29 oktober 1814. AKKE VAN DER WERF.

* * Ondertrouwd,
GEORG LEENHART HOEKSTEIN, en
Y T J E S Y B O U T S H O G A.
LEEWARDEN, den 6 november 1814.

Table with 2 columns: Item description and Price/Value. Items include Tiers Consolidé, Certific. bij Keswichen Voomb. C. S., Rusland, bij Hope en Comp., Weener bank bij Goll en C., etc.

Table with 2 columns: Item description and Price/Value. Items include Twintigjarige renten van 1804, Werkelijke Schuld, Uitgestelde Schuld, Domein rescriptien, etc.

Ten overstaan van G. S. ROLLSMA, openbaar notaris, refererende te Bolsward, als daartoe benoemd, by vonnis van den rechtbank van eersten aanzeg, sitting houdende te Sneek, zal, op DONDERDAG den roden NOVEMBER 1814, des namiddags ten twee uren, in de herberg de Roskam, te Bolsward, publiek, by de provisionele toewyzing, geprefenteerd worden te verkoopen:

- I. Zekere kostelyke ZATHE en LANDEN, met HEEREN HUIZINGE, TUIN en HOVINGE, sampt twee WATER-MOLENS, staande en gelegen onder den dorpe Ferwoude, de FERWOUDER MEER genaamd, groot naar naam en faam honderd-twee-en-veertig pondematen, alle greidlaanden, thans by Emke Rientzes in gebruik.
II. Zeven pondematen GREIDLAND, gelegen onder Ferwoude, in bovengemelde Meer.
III. Zeven pondematen GREIDLAND, gelegen onder Ferwoude, in de ingepolderde Scharne.
IV. Drie pondematen BOUWLAND, aldaar.
V. Een stuk BOUWLAND, groot na naam en faam negen pondematen, aldaar.
VI. Zeven pondematen GREIDLAND, HUISSTED met een bygelegen POLTJE, sampt een eind DYK, aldaar.
VII. Ongeveer acht eifsen GREIDLAND, gelegen in de kleine krite van ontvauger Gutze Sjoutjes, rusticus onder Ferwoude.
VIII. Ongeveer zes eifsen (DE GASKE genaamd)
IX. Zeven pondematen waarvan elf pondematen GREIDE en vyf pondematen BOUWLAND, zynde mede aldaar; de IDSCHAR genaamd.
X. Een stuk GREIDLAND, groot ongeveer naar naam en faam zestien pondematen, onder den dorpe Gaastmeer, aan de Meer Vlissingen gelegen.
XI. Een ZOMERHUIS, TUIN en ERF, met STALLING en WAGENHUIS, benevens een BOSCHJE of BOOMWAL daarby behoorende, alles staande en gelegen op Doniabuurt, onder den dorpe Ferwoude.
XII. Eene GRONDPAKT-BRIEF, doende jaarlyks veertien Stuivers, gaande uit eene Huizinge, onder Bolsward.
XIII. Eene VISSCHERY, lopende van de hoek van de Onsteyche Dike, in de Brandebure-vaart.
XIV. Eene MANS- en VROUWEN ZITBANK, aan de Zuid-Onskant, in de Groote Kerk, te Workum.

Mr. J. C. BERGSMA Jz., openbaar notaris te Leeuwarden, zal, op ZATURDAG den 12den NOVEMBER 1814, des namiddags ten één uur precies, in de herberg te Beergum, by den finalen palmslag, verkoopen:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN cum annexis, gelegen onder Sint Anns-Parochie, gequoteerd no. 4, groot 55 morgen, of 1374 pondematen, zoo BOUW- als GREIDLANDEN, tot den 12den MEI 1815 in gebruik by Job Jans Andringa en Thijske Dirks, en alsdan vry van huriage, in navolgende 25 percelen, als:

Table with 2 columns: Parcel description and Price/Value. Parcels I through XXV, including descriptions like 'Het HORNLEGER met HUIZINGE, enz.', '1 Morgen GREIDLAND, waarop geboden is', etc.

De notaris HANEKUYK, te Harlingen, zal, op WOENSDAG den 9den NOVEMBER 1814, des namiddags ten één uur precies, by de Zniderbrug aldaar, by boelgoed, tegen contant geld, verkoopen:

Eene groote party SCHEEPS-SLOOPHOUT, bestaande in PLANKEN, LEGGERS, KROMMIES, KIELSTUKKEN, enz., verders een partyje TOUWWERK, eenige POMPEN met derzelve toebehooren; alles voor en op den verkoopdag te bezichtigen.

De notaris J. HANEKUYK, te Harlingen, zal, op WOENSDAG den 16den NOVEMBER 1814, des namiddags ten 3 uren, by de beschryving, en des avonds ten 7 uren precies, by den finalen palmslag, ten huize van den kastelein H. WINTER aldaar, presenteren te verkoopen:

Zekere welbezeeide VISCH-AAK, genaamd DE GOEDE VERWACHTING, met zeil, treil, ankers, touwen en verdere toebehooren, thans liggende in de Zuiderhaven, te Harlingen; breder volgens billetten.

Op DINGSdag den 8ten NOVEMBER aanstaande, aan het huis, te voren bewoond door den heer SURINGAR, by den Oskop, te Leeuwarden, ten overstaan van den notaris HANEKAMP VAN HARINXMA, van zeer fraaije MEUBELN en HUISGERADEN, bestaende onder anderen in eene mahoniehouten traktafel, een lessenaar, twee kagchels enz.; alsmede eene party porcelein, en zeer fraaije vrouwen klederen.

Des ZATURDAGS en MAANDAGS te voren, door een ieder te zien.

De notaris mr. E. E. WIELINGA VAN SCHELTINGA, te Leeuwarden, zal, op MAANDAG den 15ten NOVEMBER 1814, ten huize van ABE JACOBUS POSTHUMA, aan de Meelbrug, by boelgoed, verkoopen:

Eene zeer aanzienlyke party fraaije BRABANDSche KANTEN; voorts MEUBELN en HUISGERADEN, MANS- en VROUWEN-KLEEDEREN, enz. — Wie hier nog GOEDEREN tot verkoop willen byvoegen, gelieven dezelve in tyds te bezorgen, vermits alles des ZATURDAGS te voren, door een ieder zal kunnen worden gezien.

Den 14den NOVEMBER 1814 zal, publiek, te Amsterdam, verkocht worden: Een extra welbezeeid KOF-SCHIP, genaamd DE JONGE BAREND, gevoerd door kapitein Harm de Weerd, in het jaar 1811 te Ylst. nieuw uitgehaald, lang over steven 78 voet, wyd by de eerste balk, voor het groot luik, binnen zyn huid 19 voet, hol in het ruim, by de eerste balk, voor het groot luik, op zyn uitwatering 9 voet, alles Amsterdamsche Maat, zynde in Engeland gemeten op 102 Ton — En dat verder met alle deszelfs rondhouten, opstaand en lopend wandt, ankers, touwen, zeilen en andere scheepsbehoefden, zoo als hetzelfde tegenwoordig te Amsterdam is liggende; nader onderrichting by de heeren BAREND VISSER EN ZOON, te Harlingen.

Men presenteert eerstdaags, tyd en plaats nader te bepalen, publiek by stryk- en verhooggelden, te verkoopen: De helft over hoog en laag in eene heerlyke ZATHE en LANDEN, staande en gelegen onder het behoor van den dorpe Oosterzee, groot ongeveer veertig raaen WEID- en HOOLAND; thans by den mede-eigenaar Rein Jantjes Wiarda bewoond en gebruikt, op den 12den MEI 1815 vry te aanvaarden.

De deurwaarder PIER PASSING zal, op ZATURDAG den 12den NOVEMBER 1814, des namiddags ten één uur, in de Groote Stal, te Workum, met greeid geld, verkoopen:

Een Smaks-lading Elbinsz nieuw aangevoerde Greenen BALKEN, van 16 tot 34 voeten lengte; benevens eene party Greenen DEELFEN, van differense lengte en zwaarte.

De KERKVOOGDEN van den dorpe Midlum presenteren, (met consent van den hoog wel geb. heer Gouverneur dezer Provincie) publiek, by opbatsgeld, te verkoopen: Eene EEUWIGE RENTE, groot 21 : - : -, liggende ten laste van eene Huizinge en Erf, zynde de Herberg, te Midlum. Wie gadinge maakt, come, op ZATURDAG den 12den NOVEMBER 1814, by de finale toewyzing, des namiddags ten 2 uren, in de herberg te Midlum, en koop op conditien alsdan voor te lezen, welke intusschen zyn te verneemen by de Kerkvoogden van genoemden dorpe.

En P. CATS, TEITISMA, VAN DER VEEN EN FEENSTRA continueren, op de gewone dagen en MAART 1814 verschoben, voor 9 maanden 9 dagen; alsmede der 24, 24 en 6 perCents DITO, SEPTEMBER 1814 verschoben voor 1 jaar. En worden by deze gelegenheid de administratoren van Pieuse en Armegeestichten, als der Diaconen, Weeshuizen, Armeestaten, enz., verzocht, kunne KAPITALEN in het GROOTBOEK staande, ten spoedigsten op te geven, voor zoo verre zulks nog niet geschied is, ten einde, binnen de bepaalde tyd, de effchryving diert Fondsen te effectueren.

Mr. Vleeschhouwer, op de Nieuweburen, binnen Leeuwarden, denkt, op HEDEN MAANDAG den 7den NOVEMBER 1814, te slagen: Een extra veruimuntende zwaarte, vette OS, welke leverdig gewogen is op den 29sten oktober in de Stads Waaz, en zwaar bevonden te zyn TWEE-DUIZEND VIER-EN-DERTIG Pooden; de bovengemelde verzoekt een ieders gunst, met belofte van eene prompte behandeling; de gemelde OS kan aan het huis van den bovengemelde vleeschhouwer worden gezien.

Te LEEUWARDEN, by de weduwe D. R. SMEDING en M. KOON.

Men presenteert by heffene briefjes, voor zeven aaneenvolgende jaren, te verhuiren: Eene ZATHE en LANDEN, gelegen in de Noordpolderen, onder den dorpe Jellum, groot naar naam en faam, in het geheel 92 pondematen, waar onder veertien pondematen BOUWLAND; thans by Jan Folkerts cum uxore als huuders in gebruik.
Eene ZATHE en LANDEN, mede aldaar gelegen, groot naar naam en faam 69 pondematen GREIDLAND, en een HORNLEGER; thans door Leuke Lisswaer, als huuders, wordende bewoond en gebruikt.
De briefjes moeten voor den 12den NOVEMBER eerstkomende, ingeleverd worden by den advocaat J. H. J. VAN WAGENINGEN, te Leeuwarden, letter C, no. 103, by wien intusschen de conditien te vernemen zyn.
Men presenteert uit de hand te verkoopen: Een geheel nieuw uitgeraad SMAR-SCHIP, jarg 82 en een half voet, en wat verders tot een wel conditioneerd schip behoort; te bezorgen by den scheepsmakker FEDEDE HILLIJS SP. JAHN, in de Leermier.
Uit de hand te koop: Eene heerlyke HUIZINGE en KAKKERY, met PARKHUIS en TUIN, te Lollum, waarin veele jaren de BAKKERY met lochem is gedreeven, den 12den MEI 1815 vry te aanvaarden; nader onderrichting by den eigenaar OEFFE P. BAKKER, te Lollum.
Men vraagt in eene AFOTHEEK te Leeuwarden, een WINKELBEDIENDE van goede gemetenheden; nader onderrichting by den eigenaar OEFFE P. BAKKER, te Lollum.
Men vraagt in eene AFOTHEEK te Leeuwarden, een WINKELBEDIENDE van goede gemetenheden; nader onderrichting by den eigenaar OEFFE P. BAKKER, te Lollum.
Men vraagt in eene AFOTHEEK te Leeuwarden, een WINKELBEDIENDE van goede gemetenheden; nader onderrichting by den eigenaar OEFFE P. BAKKER, te Lollum.

By de toekverkoopers F. ROHN, te Haarlem, en D. VAN STEGHEREN, te Zwolle, wordt thans uitgegeven: de 1ste en 2de afdeeling van de Geschiedenis van de Oude en Nieuwe Wereld, door Mr. R. FEITH, OEDEN en GE. LICHTEN.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAG den 16den NOVEMBER 1814, des namiddags ten één uur, in de herberg Roma, publiek, presenteren te verkoopen:

Eene nieuw aangebrachte Noordische lading HOUT (Draamthe), bestaande uit Greenen en Vuren BALKEN, DEELEN, JUFERS, KOLNERS, enz.; voorts Metelliche, Kijfische en Dantziger BALKEN, PYPEDUIGEN, en het geen meer genoemd zal hieren.

De DIAKENEN der hervormden, te Akkerwoude, zullen, op WOENSDAG den 9den NOVEMBER 1814, des namiddags ten 4 uren, in de herberg, aldaar, met consent van den heere Gouverneur dezer Provincie, publiek, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te Akkerwoude, geteckend no. 64, by Gerrit Hendriks in huur tot den 12den MEI 1815.

By der 15ste NEDERLANDSche LOTTERY getrokken, op No 7152, DE HOOGHE PRYS f 12,500; en op No 7053, f 1000, met nog meer andere pryzen van f 100, alle onder zyn handteekening. By dezelve zyn nu weder te bekomen: Heele en Gedeeltes van LOTRYN, 700 in Huur, Koop, als voer alle Klassen gekoumeerd, voor de 3de Klasse, die op MAANDAG den 28sten NOVEMBER 1814 afzet getrokken te worden; bovengemelde verzoekt een ieder zyn gunst.

OH, VAN DER HEY, boekverkooper, te Amsterd., geeft heden uit: De HERRAUBER, no. 1, inhoudende behaven eene korte Voorfpraak aan den Lezer. I. Een by nuffek kort overzigt van onze neuentijdsche Bantyonische Ballingfchap, benevens eene Aanfpraak en Welkomsgrout aan de tot het algemeen vaderland terugkeerende Belgen. II. Wat heeft Europa van het herfel der JESTIEN te hopen en te verzeuen? III. Wat voort- of deel heeft men van de vervolging der VRYWETSPLAARS te wachten? IV. Iets over de INQUIETIE. En eindelyk V. Nog één woord over de verschaving van den HERRAUBER in de wereld der gefchieten. In groot 8vo, met een gekleurd Omflag, waarop een gegraveerd Trielvignt, prys 22 Stuivers.